
Protokoll

Regionstyrelsen

22 mars 2023

Regionstyrelsens protokoll

Plats och tid	Bornholm, Rådhuset Visborg, 22 mars 2023, klockan 09.00–15.00
Beslutande	Meit Fohlin (S), ordförande Andreas Unger (M), 1:e vice ordförande Filip Reinhag (S) Aino Friberg Hansson (S) Thomas Karlström (S) Oscar Lindster (S) Sara Vilhelmsson (M) Mariette Nicander (M) Johan Malmros (C) Eva Ahlin (C) Fredrik Gradelius (C), tjug ersättare Johan Asplund (KD) Saga Carlgren (V) Jörgen Benzler (V), tjug ersättare Lars Engelbrektsson (SD)
Ersättare	Håkan Ericsson (S) Jenny Larsson (S) Tommy Gardell (S) Helena Bogsjö (S), ej § 85-88, 91-94 Mårten Silvén (M) Malin Åberg (C) Anna Eklund (L) Rune Lundgren (SD)
Övriga	Torsten Flemming, tf regiondirektör, RSF Marie Engström, stadssekreterare, RSF Malin Östre, stadssekreterare, RSF Barbro Engström, kommunikatör, RSF Ulrika Jansson, ekonomidirektör, RSF, § 73-75 Marina Ljungman, koncerncontroller, RSF, § 73-75 Anna Derwinger Hallberg, bitr. förvaltningschef, RSF, § 76, 78 Angelica Andersson Fihn, avdelningschef, RSF, § 76, 78 Josefine Jessen, avdelningschef, RSF, § 78 Andreas Larsson, enhetschef, SBF, § 89 Elin Löof, folkhälsostrateg, RSF, § 89 Jonas Nilsson, ekostrateg, RSF, § 90 Björn Rabenius, avdelningschef, TKF, § 90 Jonatan Levin, miljöskyddsinspektör, SBF, § 90 Simon Hoffman, enhetschef, TKF, § 90 Rebekka Gannholm, mark- och exploateringsingenjör, SBF,

§ 81

Datum för justering

2023-03-29

Paragrafer

§ 73–99

Underskrifter

Detta protokoll har justerats digitalt och saknar därför
signaturer.

Sekreterare Marie Engström

Ordförande Meit Fohlin

Justerare Thomas Karlström

ANSLAG/BEVIS	Protokollet är justerat. Justeringen har tillkännagivits genom anslag.
Organ	Regionstyrelsen
Sammanträdesdag	2023-03-22
Protokollet anslås	2023-03-30
Anslaget tas ned	2023-04-21
Protokollets förvaringsplats	Regionstyrelseförvaltningen

Register

RS § 73	Årsredovisning 2022	6
RS § 74	Överföring av resultat från 2022	9
RS § 75	Kompletteringsbudget 2023	12
RS § 76	Mål och budget 2024-2026 – regionstyrelseförvaltningen	14
RS § 77	Mål och budget 2024-2026 - räddningstjänsten	16
RS § 78	Förslag mål för regionstyrelsen 2024-2027	18
RS § 79	Förslag mål för räddningstjänsten 2024-2027	25
RS § 80	Exploateringsplan och budget 2024-2028	27
RS § 81	Sanering av markanvisad fastighet Bunge Kronhagen 3:4	29
RS § 82	Medborgarförslag. Lägenheter i Romakloster. Både bostadsrätter och hyresrätter	34
RS § 83	Slutredovisning Reservoar och pumpstation i Lickershamn	36
RS § 84	Slutredovisning VA-ledning Södra linan: Fröjel-Klintehamn	38
RS § 85	Slutredovisning Kulturkluster Ankaret	40
RS § 86	Slutredovisning Klintehamns avloppsreningsverk	41
RS § 87	Riktlinje för användning av sociala medier i tjänsten	42
RS § 88	Revisionsrapport. Uppföljning av tidigare revisionsrapporter 2020-2021	43
RS § 89	Årsrapport 2022 Tillståndsmyndigheten för alkohol och tobak samt tillsynsplaner 2023	44
RS § 90	Rapportering av åtgärdsprogram för minskning av halten skadliga partiklar (PM10) i Visby för 2021-2022	46
RS § 91	Ändring av styrande dokument för Grönt Centrum	49
RS § 92	Motion. Stärk GotlandsHem genom att ha ledamöter i styrelsen med professionell kompetens	51
RS § 93	Motion. Underlätta för lastcyklar	53
RS § 94	Val. Mälardalsrådet - Politisk grupp för fördjupat tematiskt arbete under 2023-2024	56
RS § 95	Anmälan av delegationsbeslut	57
RS § 96	Information. Vissa inkomna handlingar	58
RS § 97	Fördjupning. Arbetsgivarfrågor	59
RS § 98	Regiondirektörens information	60
RS § 99	Val. Sveriges fiskekommuner	61

RS § 73 Årsredovisning 2022

Ärendenummer: RS 2022/1574

Paragraf föregående instans: AU § 52

Regionstyrelsens förslag till regionfullmäktige

- Årsredovisning 2022 fastställs.
- 185,6 mnkr reserveras till resultatutjämningsreserven (RUR).
- Särredovisning för VA verksamheten 2022 fastställs.

Sammanfattning

Årsredovisningen är upprättad enligt de krav som ställs i kommunallagen, lagen om kommunal bokföring och redovisning samt i enlighet med rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning (RKR).

2022 är tredje året som de 18 målen i koncernstyrkortet följs upp. Målen har bedömts utifrån graderingen inte uppfyllt, delvis uppfyllt, i hög grad uppfyllt eller helt uppfyllt. De nio målen i verksamhetsperspektivet är liktydiga med målen för god ekonomisk hushållning. Målen är långsiktiga och gäller till 2023. Sammantaget görs bedömningen att god ekonomisk hushållning uppnås.

Av de nio målen i verksamhetsperspektivet är samtliga finansiella mål helt uppfyllda. Mål 13 ”Region Gotland präglas av en tillitsbaserad kultur” och mål 15 ”Region Gotland är en hälsofrämjande organisation där det aktiva förebyggande arbetsmiljöarbetet är i fokus” bedöms i år som i hög grad uppfyllt medan mål 14 ”Region Gotland lyckas kompetensförsörja genom aktivt och strategiskt arbete” är delvis uppfyllt. Kompetensförsörjningen är fortsatt en utmaning och bristyrken finns inom flera uppdrag.

Samtliga mål inom målområde kvalitet bedöms som delvis uppfyllda. Flera resultat är positiva men för att nå en högre måluppfyllelse behöver bland annat arbetet med att öka tillgängligheten till Region Gotland samt möjlighet till medskapande stärkas. Det behöver finnas en variation av kontaktvägar till regionen både analoga och digitala och det finns fortsatt behov av att öka kunskapen och medvetenheten om medskapande i hela organisationen. För att klara framtida välfärdsutmaningar behöver arbetet med att utveckla ett systematiskt kvalitetsarbete och ett processorienterat arbetssätt fortsätta. Det finns potential att öka effektiviteten utan att minska på kvaliteten.

Av målen i samhällsperspektivet bedöms samtliga mål förutom ett som delvis uppfyllda eller i hög grad uppfyllda. Mål 2 ”Befolkningen har likvärdiga förutsättningar för god och jämlik hälsa och alla barn har goda uppväxtvillkor” är ej uppfyllt. Det är det enda mål som inte är uppfyllt i årets uppföljning. För att förbättra måluppfyllelsen behövs ett fortsatt ensträget arbete med mer fokus på främjande och förebyggande arbete och samverkan kring grupper i utsatt

situation. Nämnderna behöver ha fokus på jämlikhet i grunduppdragen samt tydliga mål och aktiviteter.

Årets resultat för koncernen uppgår till 367 mnkr och Region Gotlands resultat uppgår till 237 mnkr. Den främsta orsaken till det positiva resultatet i regionen är att skatteintäkter, inkomstutjämningsbidrag och riktade statsbidrag ökat mer än förväntat.

Utvecklingen av skatteintäkter och generella statsbidrag avgör hur mycket nettokostnaderna kan öka för att bibehålla en god ekonomisk hushållning och en god ekonomisk ställning. Under 2022 ökade skatteintäkterna och de generella statsbidragen 5,8 % och nettokostnaderna ökade 5,0 %. Under den senaste femårsperioden har den genomsnittliga utvecklingen för nettokostnaderna inklusive finansnetto varit 4,3 % medan motsvarande siffra för skatteintäkter och utjämningsbidrag varit 5,0 % vilket bidragit till en starkt ekonomisk ställning.

Årets resultat efter balanskravsjusteringar uppgår till 284,6 mnkr och enligt regelverket kan 185,6 mnkr reserveras till resultatutjämningsreserven 2022. Maximal RUR får uppgå till högst 10 % av skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämningsbidrag. Efter årets reservering uppgår den totala resultatutjämningsreserven till 364,2 mnkr. Medel från en resultatutjämningsreserv kan användas framåt för att vid behov utjämna intäkter över en konjunkturcykel.

Resultatet av uppföljningen av den interna kontrollen visar att den i huvudsak är tillfredsställande även om ett antal brister rapporterats. För 15 av de 38 kontrollerna har konstaterats någon form av brist och åtgärder har vidtagits. Under 2022 har 4 externa granskningar skett av den interna kontrollen. Revisorerna gör den sammanfattande bedömningen att regionstyrelsens och nämndernas arbete med intern kontroll inte är fullt ut tillräckligt. Granskningen visar att regionstyrelsen och majoriteten av nämnderna har ett i stort sett fungerande arbete med intern kontroll men att det finns utvecklingspotential. Strategier för återrapportering, arbete med riskbedömningar och kontinuerlig översyn av riktlinjer och rutiner är några exempel på område som kan utvecklas och förbättras.

Bedömning

Regionstyrelseförvaltningen föreslår regionstyrelsen att fastställa årsredovisningen och överlämna den till regionfullmäktige.

Den grundläggande granskning som revisorerna gjort ger en bra bild av uppföljning och kontroll i nämnderna och är ett underlag för regionstyrelsens uppsiktsplikt. I regionstyrelseförvaltningens uppdrag ingår att säkerställa att alla förvaltningar arbetar systematiskt med intern kontroll. Det arbetet pågår utifrån de nya riktlinjer som regionfullmäktige beslutade om under föregående år. I nuvarande styrmodell med 18 gemensamma mål är måluppfyllelse på

nämndnivå mycket svårt att bedöma. Detta faktum är en av delarna som diskuterats och omhändertagit i arbetet med den nya styrmodellen.

Ärendets behandling under mötet

Ärendet föredras av Ulrika Jansson, ekonomidirektör, Marina Ljungman, koncerncontroller, regionstyrelseförvaltningen.

Ordförande ställer proposition på regionstyrelseförvaltningens förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Revisionsrapport. Grundläggande granskning 2022 2023-02-22
Nämndernas verksamhetsberättelser inklusive uppföljning av intern kontroll
Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2023-03-20

Skickas till

Samtliga nämnder
Gotlandshem

RS § 74 Överföring av resultat från 2022

Ärendenummer: RS 2022/1575
Paragraf föregående instans: AU § 53

Regionstyrelsens förslag till regionfullmäktige

- Överföring av resultat från 2022 fastställs.
- Tekniska nämndens avfallsverksamhets ackumulerade resultat om -20 659 000 kronor avskrivs.
- Miljö- och byggnämnden ska inte överföra 2022 års underskott om -5 044 000 kronor till 2023.

Sammanfattning

Regelverket för hur nämndernas resultat kan överföras mellan åren har ändrats i samband med beslut om en ny policy för ekonomistyrning (RF 2022-12-12, § 233). Policyn gäller från 2023 och framåt. Det innebär att överföring av resultat från 2022 ska ske enligt de regler som gällde 2022.

Enligt det regelverk som gällde 2022 är huvudregeln att 75 procent av överskott i skattefinansierad verksamhet ska föras mot det egna kapitalet. För avgiftsfinansierade verksamheter ska hela överskottet föras med. Vid underskott är huvudregeln att hela underskottet förs över till kommande år. Underskott ska återställas inom 3 år.

Nämndernas förslag till överföring av resultat för 2022 uppgår till 69 436 tkr. Totalt föreslår regionsstyrelseförvaltningen att 51 782 tkr överförs från 2022 års resultat.

Bedömning

Regionstyrelseförvaltningen bedömer att överföring av nämndernas resultat ska ske med 51 782 tkr. Nämnderna har lämnat förslag till överföring av resultat i samband med bokslutet för 2022.

Regionstyrelseförvaltningens bedömning skiljer sig mot tekniska nämndens förslag samt miljö- och byggnadsnämndens förslag till överföringar där regionsstyrelseförvaltningen föreslår att reglerna för överföring av resultat ska följas.

Avfallsverksamheten har haft svårt att nå ekonomi i balans men principen är att taxorna ska täcka verksamhetens kostnader och arbetet för att uppnå detta bör fortsätta.

Miljö- och byggnämndens eget kapital är till stor del uppbyggt av den tidigare byggbonusen som var ett statligt bidrag. Det är rimligt att det egna kapitalet därför används för arbetet med bland annat översiktsplanen.

Regionstyrelseförvaltningen föreslår därför att regelverket följs och att hela underskottet ska återställas inom 3 år. Ett möjligt alternativ kan vara att hela

det egna kapitalet på 3 998 tkr används men att resterande del inte överförs så att det egna kapitalet blir 0.

Angående gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden samt barn- och utbildningsnämnden har nämnderna fattat beslut om att överföring ska ske enligt gällande regelverk vilket är 75 procent av överskottet. I deras beslut används däremot en summa som motsvarar hela överskottet. Regionstyrelseförvaltningen föreslår att reglerna följs och att 75 procent av överskottet förs över.

Ärendets behandling under mötet

Meit Fohlin (S) yrkar att tekniska nämndens avfallsverksamhets ackumulerade resultat om -20 659 000 kronor avskrivs. I detta instämmer Johan Malmros (C) och Mariette Nicanders (M).

Andreas Unger (M) yrkar att miljö- och byggnämnden inte ska överföra 2022 års underskott om -5 044 000 till 2023.

Johan Malmros (C) yrkar avslag på Andreas Ungers yrkande. I detta instämmer Eva Ahlin (C).

Saga Carlgren (V) yrkar att räddningstjänsten inte ska ta med sig negativt resultat.

Ordförande tar beslutet i flera steg och ställer förts proposition på regionstyrelseförvaltningens förslag och eget tillägg och finner att det bifalls.

Ordförande ställer därefter proposition på Andreas Ungers yrkande och finner att det bifalls.

Votering begärs. I omröstningen gäller ja-röst för bifall till Andreas Ungers yrkande och nej-röst för avslag till Andreas Ungers yrkande. Omröstningen ger 12 ja-röster: Andreas Unger (M), Filip Reinhag (S), Aino Friberg Hansson (S), Thomas Karlström (S), Oscar Lindster (S), Sara Vilhelmsson (M), Mariette Nicander (M), Johan Asplund (KD), Saga Carlgren (V), Jörgen Benzler (V), Lars Engelbrektsson (SD) och ordförande Meit Fohlin (S), samt 3 nej-röster: Fredrik Gradelius (C), Johan Malmros (C) och Eva Ahlin (C).

Regionstyrelsen beslutar i enlighet med Andreas Ungers tilläggsyrkande.

Slutligen ställer ordförande proposition på Saga Carlgrens yrkande och finner att det avslås.

Beslutsunderlag

Överföring av resultat från 2022

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2023-02-22

Skickas till
Samtliga nämnder

RS § 75 Kompletteringsbudget 2023

Ärendenummer: RS 2023/6
Paragraf föregående instans: AU § 54

Regionstyrelsens förslag till regionfullmäktige

- Nämnderna beviljas kompletteringsbudget för investeringar 2023 med 693 764 tkr och för exploateringsinvesteringar med 69 696 tkr enligt upprättat förslag.

Sammanfattning

Investeringsbudget för lokalinvesteringar, hamninvesteringar, investeringar i mark- och stadsmiljö, gator och vägar samt särskilda projekt som inte förbrukats under året kan kompletteringsbudgeteras till kommande år. Investeringspottar samt IT- investeringar i gemensam infrastruktur avslutas varje år även om inte hela budgeten är upparbetad.

Anslag i investeringsbudgeten 2022 som inte förbrukats uppgår till 930 193 tkr inklusive exploateringsutgifter. Nämnderna har begärt kompletteringsbudget med 694 979 tkr för investeringar samt 69 696 tkr för exploateringar (totalt: 764 675 tkr). Dessutom ska investeringsprojekt uppgående till 165 518 tkr avslutas eller utgå.

Investeringsbudgeten för 2023 uppgår till 611 300 tkr varav 156 800 tkr avser avgiftsfinansierad verksamhet. Dessutom tillkommer en exploateringsbudget på brutto 9 100 tkr.

Bedömning

Regionstyrelseförvaltningen föreslår att kompletteringsbudget bifalls enligt regionstyrelseförvaltningens förslag med 693 764 tkr för investeringar samt 69 696 tkr för exploateringar.

I nämndernas förslag till kompletteringsbudget har medel från årliga investeringspottar i vissa fall inkluderats. Enligt Region Gotlands policy för ekonomistyrning får en årlig investeringspott för maskiner, inventarier, löpande IT-investeringar samt mindre ombyggnader inte kompletteringsbudgeteras. Med hänsyn till policyn föreslår regionstyrelseförvaltningen ett lägre belopp jämfört med nämnderna.

Kompletteringsbudgeten ska avse pågående projekt eller projekt som ligger nära i tiden för planering och igångsättning. En stor del av kompletteringsbudgeten är investeringar inom den avgiftsfinansierade verksamheten (avfall och vatten- och avlopp), investeringsprojekt som drivs av projektavdelningen samt exploateringsverksamheten.

Den totala investeringsbudgeten (inkl. kompletteringsbudget, exkl. exploateringsbudgeten) för 2023 blir 1 305 064 tkr. Det är mycket troligt att en

del av projekten kommer att behöva flyttas med till 2024 vilket är viktigt att beakta vid budgetberedningen då investeringsbudget och investeringsplanen för kommande år ska upprättas.

Dessutom tillkommer en exploateringsbudget på 78 796 tkr inklusive 69 696 tkr i kompletteringsbudget. Exploateringsbudgeten minskar till 2023 vilket är bra eftersom verksamheten under flera år redovisat stora budgetavvikelser.

Ärendets behandling under mötet

Ordförande ställer proposition på regionstyrelseförvaltningens förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Regionstyrelseförvaltningens Totalförslag kompletteringsbudget 2023
Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2023-03-03

Skickas till

Samtliga nämnder

RS § 76 Mål och budget 2024-2026 – regionstyrelseförvaltningen

Ärendenummer: RS 2023/348

Paragraf föregående instans: AU § 55

Regionstyrelsens beslut

- Regionstyrelsen godkänner förslag till mål och budget 2024-2026 för fortsatt hantering vid budgetberedningen våren 2023 med föreslagna redaktionella ändringar.

Sammanfattning

Mål och budget beskriver förvaltningens nuläge och balans mellan uppdrag, mål och resurser med sikte på framtiden. Förvaltningen är medvetna om den ekonomiska situationen och att restriktivitet i äskanden ska råda. Men med utgångspunkt i dagens balans mellan uppdrag, mål och resurser och med sikte på framtidens prioriteringar och utmaningar görs bedömningen att regionstyrelseförvaltningen är i behov av resursförstärkningar.

De specifika uppdrag som enligt anvisningarna ska redovisas till budgetberedningen överlämnas i separata ärenden.

Ärendets behandling under mötet

Ärendet föredras av Anna Derwinger Hallberg, biträdande förvaltningschef, och Angelica Andersson Fihn, avdelningschef, regionstyrelseförvaltningen.

Fredrik Gradelius (C) yrkar att under rubriken *Kultursamverkansmodell* ändra texten till:

Kultursamverkansmodellen bygger på finansiering dels från staten, dels från regionen. Anslaget har räknats upp med 2 % årligen under en följd av år. För 2024 föreslås en indexuppräknings med 3 % samt en ytterligare ökning med 2 %.

Regionbidraget 2023 uppgår till 23 227 tkr, en höjning med 3 % innebär tillskott på 697 tkr och 2 % innebär ytterligare tillskott på 464 tkr.

Anm. Region Gotland har under 2020-2022, mot bakgrund av pandemin, tillfört organisationerna inom kultursamverkansmodellen extra bidrag med 13,0 mnkr. Staten har under samma period också gett extra bidrag med 13,9 mnkr. Dessa bidrag har varit av engångskaraktär och räknas därför inte in i modellen som bygger på fast finansiering över tid.

Ordföranden ställer proposition regionstyrelseförvaltningens förslag med Fredrik Gradelius tillägg och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Mål och budget 2024-2026

Investeringsäskande 2024-2028

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2023-03-01

Skickas till

RS 2023/7

RS § 77 Mål och budget 2024-2026 - räddningstjänsten

Ärendenummer: RS 2023/399
Paragraf föregående instans: AU § 56

Regionstyrelsens beslut

- Regionstyrelsen beslutar att godkänna räddningstjänstens Mål- och budgetskrivelse 2024-2026 för fortsatt hantering vid budgetberedningen våren 2023.

Sammanfattning

Räddningstjänsten ansvarar för uttryckande- och förebyggande verksamhet. Räddningstjänsten ska genom förebyggande arbete och skadeavhjälpande åtgärder skydda, rädda människor, egendom och miljö. I förebyggande syfte genomförs tillsyn, utbildningar och informationsinsatser.

I december 2021 antogs Region Gotlands tvååriga handlingsprogram för räddningstjänst. Ett arbete med att ta fram nästa handlingsprogram för perioden 2024-2028 startades upp under hösten 2022. I handlingsprogrammet anpassas räddningstjänstens verksamhet och resurser utifrån riskbilden, det givna uppdraget samt den politiska ambitionsnivån.

Under 2022 genomfördes en rekryteringskampanj främst riktad mot räddningstjänstpersonal i beredskap (RiB-personal) där ett av målen har varit att anställa tillräckligt med personal till stationen i Slite för att på sikt kunna återgå till bemanning med RiB-personal fullt ut. Först när Slite bemannas av RiB-personal kan personalkostandsnivån justeras utefter gällande handlingsprogramms ambitioner.

Under 1990-talet avvecklades det civila försvaret med motiveringen att omvärldsläget var stabilt och fredligt. Omvärldsutvecklingen och kriget i Ukraina har inneburit ett helt nytt fokus på civilt försvar och skydd av civilbefolkning. En ostabil omvärldsutveckling innebär att den förmåga som behövs för att undsätta människor behöver återskapas, vilket i sin tur ställer stora krav på räddningstjänsten som både behöver förstärkas personellt och återta gamla förmågor

Ett arbete med att se över olika alternativ för att organisera verksamheten på bästa sätt för att öka effektivitet och förbättra arbetsmiljön påbörjades 2022 och beslut om ny organisation togs av regionfullmäktige i december 2022. Den nya organisationen kommer att vara i drift maj 2023.

Centrala parter har tecknat en överenskommelse gällande räddningstjänstens särskilda avtalspension (SAP-R). Det nya avtalet innebär ett lönetillägg eller en avsättning till pension med 2 000 kr per månad och anställd.

Alla mål har inte varit uppfyllda då räddningstjänsten inte har haft en ekonomi i balans. Resultatet för räddningstjänsten har de senaste sex åren slutat med underskott. Orsaken har varit både höga personalkostnader och övriga kostnader. 2022 års resultat blev ett underskott med 8 964 tkr. Budgetramen 2016 var på 54 394 tkr och 2022 var den på 56 580 tkr vilket är en höjning med fyra procent. Till 2023 års budget tillfördes ett ramtillskott med 2 000 tkr utöver personalkompensation.

Under 2024 bör personalsituationen i Slite vara löst. De kampanjer som genomförts har gett resultat och ny brandpersonal har anställts och ska utbildas. Ny- och vidareutbildning som genomförs av Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) ryms inte inom befintlig ram. Fler av Region Gotlands brandstations saknar dusch och omklädningsrum till all personal. Några av stationerna är även i dåligt skick. Även kostnader för obligatoriska hälsoundersökningar är underfinansierad samt övriga kostnader för reparationer, drivmedel, försäkringar mm har under en lång tid varit underfinansierat. För detta sammantaget är beräknas behovet av ramjustering 2024 med 3 440 tkr samt ett ökat anslag för lokalanpassningar.

För att säkerställa räddningstjänsten förmåga behövs en ramjustering. Nästa handlingsprogram kommer att gälla åren 2024-2028 och vara vägledande för hur ramen ska beräknas för 2024 och framåt. Först när Slite bemannas av räddningspersonal i beredskap (RiB) kan personalkostandsnivån justeras utefter gällande handlingsprogramms ambitioner.

Ärendets behandling under mötet

Ordförande ställer proposition på arbetsutskottets förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Mål och budgetskrivelse 2024-2026 Räddningstjänsten
Samhällsbyggnadsförvaltningens tjänsteskrivelse 2023-03-01

Skickas till

Regionstyrelsen, registrator-rs@gotland.se med ärendenummer RS 2023/7
RSF avdelning ekonomi, ekonomistyrning@gotland.se

RS § 78 Förslag mål för regionstyrelsen 2024-2027

Ärendenummer: RS 2023/351
Paragraf föregående instans: AU § 57

Regionstyrelsens beslut

- Regionstyrelsen godkänner föreslagna mål för vidare hantering tillsammans med övriga nämnders underlag.

Reservation

Johan Malmros (C), Eva Ahlin (C) och Fredrik Gradelius (C) reserverar sig mot beslutet till förmån för Johan Malmros yrkande.

Sammanfattning

I juni 2022 fattade regionfullmäktige (RF) beslut om en ny styrmodell. Under hösten 2022 tog regionstyrelsen (RS) fram förslag till prioriteringar som beslutades av RS i januari 2023. Nu pågår ett arbete med att ta fram nämndspecifika mål samt koncerngemensamma mål. Förslag till koncerngemensamma mål kommer presenteras i särskild skrivelse.

Utgångspunkten i föreslagna mål är att de ska:

- utgå från nämndens uppdrag,
- utgå från problem och utmaningar som verksamheten har rådighet över,
- uttrycka förväntade resultat eller effekter,
- vara mätbara.

För regionstyrelsen (regionstyrelseförvaltningen) föreslås sex mål, varav ett för kultur, ett för fritid, två för regional utveckling samt tre för måltidsverksamheten. Vad gäller målen för verksamheterna kultur och fritid så krävs ett nära samarbete med utbildningsnämnderna. Området regional utveckling rör målsättningar på flera nivåer exempelvis RUS, regionfullmäktiges prioriteringar, koncerngemensamma mål, samt nämndmål. Givet detta har förvaltningen som nämndmål föreslagit två mål. De tre föreslagna målen för måltidsverksamheten kan göra det möjligt att mot slutet av perioden ansöka om priset Årets hållbara skolmatskommun.

Kultur

Öka andelen barn och unga (0-18 år) som upplever kultur med 10 % under perioden 2024-2027.

Motivering till mål: Barns och ungas rätt till kultur är en prioriterad fråga i den nationella kulturpolitiken. Inriktningen i Vårt Gotland 2040 anger att tillgången till kultur skall stärkas vilket ger goda förutsättningar för brett deltagande i

kulturlivet. Att skapa goda förutsättningar för tidiga kulturmöten är en strategisk, långsiktig satsning mot utmaningen i att unga och unga vuxna har lågt kulturdeltagande. För detta mål har förvaltningens medarbetare begränsad rådighet och samma mål behöver därför gälla även för barn- och utbildningsnämnden som ansvarar för genomförandet av skolans kulturgaranti.

Hur mäts måluppfyllelse: All kulturupplevelse kommer inte kunna mätas då det också berör aktörer som inte får stöd av regionen. Däremot kan en indikator mätas som kan visa på en förändring. Den indikatorn gäller deltagande inom kulturgarantin (kultur i skolan), statistik från kultursamverkansmodellens aktörer, statistik från kulturenhetens stödgivning. År 1 etableras nuläge, för att kunna sätta önskat nyläge.

Källa som används för att mäta måluppfyllelse: Egen statistik för kulturgarantin, kulturdatabasen för kultursamverkansmodellen, egen statistik från stödgivningen.

Fritid

Andelen bland de i fritidsplanen prioriterade målgrupperna (barn och unga, personer med funktionsnedsättning samt personer 65 år och äldre) som rör sig minst 1h/dag ska öka med 10 % under perioden 2024-2027.

Motivering till mål: Fysisk rörlighet är en viktig del i både fysiskt och psykiskt välmående. Många undersökningar visar att många rör sig allt mindre. Inom målet i genomförandeplanen för social välfärd framgår att alla ska röra sig minst 1 h/dag. I fritidsplanen prioriteras tre målgrupper (barn och unga, personer med funktionsnedsättningar samt personer 65 år och äldre) vars ökade rörlighet behöver öka. För detta mål har förvaltningens medarbetare begränsad rådighet och samma mål bör därför gälla även för barn- och utbildningsnämnden samt gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden.

Hur mäts måluppfyllelse: T ex genom antal minuter per dag som barn i åk 4, 8 och åk 2 i gymnasiet rör sig. Fler indikatorer kommer behöva tas fram under första året för att följa utvecklingen inom samtliga prioriterade målgrupper inom fritidsplanen.

Källa som används för att mäta måluppfyllelse: T ex genom data från Barn- och elevhälsan i Region Gotland. Andra källor kommer behöva tas fram under det första året för att följa indikatorer.

Regional utveckling

Alla nya beslut om regionala utvecklingsmedel (anslag 1:1) är hållbarhetssäkrade 2027.

Motivering till mål: Anslaget regionala utvecklingsåtgärder som Region Gotland beslutar om ska bidra till en hållbar omställning i riktning mot 2040 i enlighet

med vad som uttrycks i den regionala utvecklingsstrategins mål och i tillhörande genomförandeprogram. Anslaget ska investeras i insatser som bidrar till hållbar strukturomvandling där samtliga hållbarhetsperspektiv behöver integreras.

Hur mäts måluppfyllelse: Antal ärenden som hållbarhetssäkras, d.v.s. beslutas med stöd av det ramverk för arbetet med hållbarhetsintegrering som tas fram under 2023.

Källa som används för att mäta måluppfyllelse: NYPS (tjänsteanteckningar för tillämpning av ramverk).

Öka antalet invånare i åldern 20-64 år på Gotland med minst 1 000 personer till mandatperiodens slut.

Motivering till mål: Gotland har de senaste åren haft en positiv befolkningsökning, beroende på att fler flyttar till Gotland än från ön. Den utvecklingen behöver fortsätta. Befolkningen på Gotland blir allt äldre vilket medför en högre försörjningskvot. Det innebär att en mindre andel personer i åldern 20-64 år ska försörja en större andel barn, unga och äldre. Gotland behöver fler invånare för ökad skattekraft och för att klara kompetensförsörjningen. Gotlands attraktionskraft som plats att flytta till påverkas av många faktorer.

Hur mäts måluppfyllelse: Flyttnetto (inflytt (inrikes + immigranter) – utflytt (inrikes + emigranter)) för invånare 20-64 år till Gotland.

Källa som används för att mäta måluppfyllelse: Kolada: N02929, Inflyttade till det geografiska området, 20-64 år (inrikes + immigranter), antal samt N02934, Utflyttade från det geografiska området, 20-64 år (inrikes + emigranter), antal.

Måltid

Öka andelen mat som äts upp i skolrestaurangerna genom att minska svinnet med 25% under perioden 2024-2027.

Motivering till mål: Att producera mat som slängs är varken ekologiskt eller ekonomiskt hållbart. Att maten som planeras och tillagas äts upp är därför av stor vikt. Valet av skolrestauranger under denna period beror på att där har förvaltningens personal delvis rådighet.

Hur mäts måluppfyllelse: Mäta svinn på skolrestauranger.

Källa som används för att mäta måluppfyllelse: Interna årliga mätningar av tallriks- och serveringssvinn.

Minska kg CO₂e per planerad skollunch med 50% under perioden 2024-2027. Målet är ett snitt på 0,9 CO₂e per planerad skollunch 2027.

Motivering till mål: I Sverige står maten för ca 25 procent av hushållens klimatpåverkan. Vi behöver minska matens klimatpåverkan.

Hur mäts måluppfyllelse: Andel kg CO2 per planerad lunchmåltid.

Källa som används för att mäta måluppfyllelse: Statistik från verksamhetssystem.

Under perioden 2024-2027 ska andelen ekologiska livsmedelsinköp öka. Målet är att andelen år 2027 ska vara 40 %

Motivering till mål: Genom en ökad andel ekologiska livsmedel bidrar måltidsverksamheten till ekologisk och biologisk hållbarhet.

Hur mäts måluppfyllelse: Andel inköpta livsmedel i procent av totalt inköpta livsmedel på avdelning måltid, mätt i kronor.

Källa som används för att mäta måluppfyllelse: Statistik från verksamhetssystem.

Ärendets behandling under mötet

Ärendet föredras av Anna Derwinger Hallberg, biträdande förvaltningschef, Josefine Jessen, avdelningschef och Angelica Andersson Fihn, avdelningschef regionstyrelseförvaltningen.

Meit Fohlin (S) yrkar att under rubrik *Fritid* ändra målet till:

- Öka andel bland de i fritidsplanen utpekade grupperna, barn och ungdomar under 20 år, personer 65 år och äldre samt personer med funktionsnedsättning, som rör sig minst 1 h/dag med 10 % under perioden 2024-2026.

Motivering till mål: Fysisk rörlighet är en viktig del i både fysiskt och psykiskt välmående. Många undersökningar visar att många rör sig allt mindre. Inom målet i genomförandeplanen för social välfärd framgår att alla ska röra sig minst 1 h/dag. I fritidsplanen prioriteras tre målgrupper (barn och unga, personer med funktionsnedsättningar samt personer 65 år och äldre) vars ökade rörlighet behöver öka. För detta mål har förvaltningens medarbetare begränsad rådighet och samma mål bör därför gälla även för barn- och utbildningsnämnden samt gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden.

Hur mäts måluppfyllelse: T ex genom antal minuter per dag som barn i åk 4, 8 och åk 2 i gymnasiet rör sig. Fler indikatorer kommer behöva tas fram under första året för att följa utvecklingen inom samtliga prioriterade målgrupper inom fritidsplanen.

Källa som används för att mäta måluppfyllelse: T ex genom data från Barn- och elevhälsan i Region Gotland. Andra källor kommer behöva tas fram under det första året för att följa indikatorer.

och under rubrik *Regional utveckling* lägga till mål:

- Ökad inflyttning i arbetsför ålder (20-64 år).

Motivering till mål: Gotland har de senaste åren haft en positiv befolkningsökning, beroende på att fler flyttar till Gotland än från ön. Den utvecklingen behöver fortsätta. Befolkningen på Gotland blir allt äldre vilket medför en högre försörjningskvot. Det innebär att en mindre andel personer i åldern 20-64 år ska försörja en större andel barn, unga och äldre. Gotland behöver fler invånare för ökad skattekraft och för att klara kompetensförsörjningen. Gotlands attraktionskraft som plats att flytta till påverkas av många faktorer.

Hur mäts målpåfyllelse: Flyttnetto (inflytt (inrikes + immigranter) – utflytt (inrikes + emigranter)) för invånare 20-64 år till Gotland.

Källa som används för att mäta målpåfyllelse: Kolada: N02929, Inflyttade till det geografiska området, 20-64 år (inrikes + immigranter), antal samt N02934, Utflyttade från det geografiska området, 20-64 år (inrikes + emigranter), antal.

Johan Malmros (C) yrkar avslag på regionstyrelseförvaltningens förslag till mål under rubriken *Måltid* och att under samma rubrik lägga till som mål 1:

- Öka andelen närproducerade livsmedel med 10 % under perioden 2024-2027.

Motivering till mål: Närodlade livsmedel minskar miljö- och klimatpåverkan genom kortare transporter. Det ger även färskare råvaror och bidrar till jobb i närområdet. Att öka självförsörjningsgraden är också viktigt ur beredskapssynpunkt.

och som mål 2 lägga till:

- Öka andel Gymnasieelever som äter skollunchen till 80 % under perioden 2024-2027.

Motivering till mål: Att så få gymnasieelever äter skolmåltid påverkar förmågan att ta till sig undervisningen.

Saga Carlgren (V) instämmer i Johan Malmros yrkande att under rubrik *Måltid* lägga till mål:

- Öka andelen närproducerade livsmedel med 10 % under perioden 2024-2027.

samt yrkar Saga Carlgren (V) avslag på regionstyrelseförvaltningens förslag till mål:

- Öka andelen mat som äts upp i skolrestaurangerna genom att minska svinnet med 25 % under perioden 2024-2027.

Saga Carlgren (V) yrkar även bifall till regionstyrelseförvaltningens förslag till mål:

- Minska kg CO₂e per planerad skollunch med 50 % under perioden 2024-2027. Målet är ett snitt på 0,9 CO₂e per planerad skollunch 2027.

Lars Engelbrektsson (SD) instämmer i Johan Malmros yrkande att under rubrik *Måltid* lägga till mål:

- Öka andelen närproducerade livsmedel med 10 % under perioden 2024-2027.

Lars Engelbrektsson (SD) yrkar även bifall till regionstyrelseförvaltningens förslag till mål:

- Öka andelen mat som äts upp i skolrestaurangerna genom att minska svinnet med 25 % under perioden 2024-2027.

Ordförande beslutar att ta beslutet i flera steg. Ordförande ställer proposition på regionstyrelseförvaltningens förslag och Meit Fohlins ändringsyrkande under rubrik *Fritid* och finner att regionstyrelsen beslutar i enlighet med Meit Fohlins ändringsyrkande.

Ordförande ställer proposition på regionstyrelseförvaltningens förslag och Meit Fohlins tilläggsyrkande att under rubrik *Regional utveckling* lägga till mål och finner att tilläggsyrkande vinner bifall.

Ordförande ställer proposition på regionstyrelseförvaltningens förslag till mål under rubriken måltid och Johan Malmros yrkande att avslå samtliga mål och finner att regionstyrelsen beslutar i enlighet med regionstyrelseförvaltningens förslag.

Ordförande ställer proposition på Johan Malmros tilläggsyrkande att under rubriken *Måltid* lägga till mål *Öka andelen närproducerade livsmedel med 10 % under perioden 2024-2027* och finner att Johan Malmros yrkande avslås.

Votering begärs. I omröstningen gäller ja-röst för att avslå Johan Malmros yrkande och nej-röst för att bifalla yrkandet. Omröstningen ger 8 ja-röster: Andreas Unger (M), Filip Reinhag (S), Aino Friberg Hansson (S), Thomas Karlström (S), Oscar Lindster (S), Sara Vilhelmsson (M), Mariette Nicander (M) och ordförande Meit Fohlin (S) och 7 nej-röster: Fredrik Gradelius (C), Johan Malmros (C), Eva Ahlin (C), Johan Asplund (KD), Saga Carlgren (V), Jörgen Benzler (V) och Lars Engelbrektsson (SD).

Regionstyrelsen beslutar att avslå yrkande att lägga till mål *Öka andelen närproducerade livsmedel med 10 % under perioden 2024-2027*.

Ordförande ställer proposition på Johan Malmros tilläggsyrkande att lägga till mål *Öka andel Gymnasieelever som äter skollunchen till 80 % under perioden 2024-2027* och finner att det avslås.

Ordförande ställer proposition regionstyrelseförvaltningens förslag och Saga Carlgrens avslagsyrkande på mål *Öka andelen mat som äts upp i skolrestaurangerna genom att minska svinnet med 25 % under perioden 2024-2027* och finner att regionstyrelseförvaltningens förslag vinner bifall.

Ordförande ställer proposition på regionstyrelseförvaltningens huvudförslag och finner att det bifalls.

Johan Malmros (C), Eva Ahlin (C) och Fredrik Gradelius (C) anmäler reservation och reserverar sig mot beslutet till förmån för Johan Malmros yrkande.

Beslutsunderlag

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2023-03-15

Skickas till

Skickas till ärende RS 2022/2096

RS § 79 Förslag mål för räddningstjänsten 2024-2027

Ärendenummer: RS 2023/400
Paragraf föregående instans: AU § 58

Regionstyrelsens beslut

- Regionstyrelsen godkänner föreslagna mål för vidare hantering tillsammans med övriga nämnders underlag.

Sammanfattning

I juni 2022 fattade regionfullmäktige beslut om en ny styrmodell. Under hösten 2022 tog regionstyrelsen fram förslag till prioriteringar som beslutades av regionstyrelsen i januari 2023. I februari har samtliga nämnder i uppdrag att ta fram förslag på mål enligt de anvisningar som givits. I den här tjänsteskrivelsen redovisas de förslag till mål räddningstjänsten föreslår för den egna verksamheten.

Samhällsbyggnadsförvaltningen föreslår att Region Gotlands mål utgår från de nationella målen för räddningstjänsten gällande förebyggande insatser och akuta skadebegränsande insatser så som de beskrivs i lagen om skydd mot olyckor:

1. Räddningstjänsten planeras och organiseras så att räddningsinsatserna kan påbörjas inom godtagbar tid och genomföras på ett effektivt sätt.
2. Förebyggande verksamhet som Region Gotland ansvarar för planeras och organiseras så att den effektivt bidrar till att förebygga bränder och andra olyckor samt förhindra eller begränsa skador till följd av bränder och andra olyckor.

Förslag på mål

60 % av alla i akut behov av hjälp från räddningstjänsten skall nås inom 15 minuter. Övriga i akut behov av hjälp från räddningstjänsten skall nås inom 30 minuter.

Motivering till mål: Målet är att säkerställa ett gott skydd för alla som bor och vistas på Gotland. Region Gotland är till ytan landets fjärde största kommun och variationen i folkmängd över året är betydande vilket innebär stora behov av flexibilitet anpassning

Hur mäts måluppfyllelse: Antal larm (totalt och per larmtyp) och tiden från larmsamtal till insatsen påbörjas mäts. Det är önskvärt att antal larm inte ökar jämfört med tidigare år. Antal larm ger en indikator på utvecklingen av Gotlands skydd mot olyckor.

Källa som används för att mäta måluppfyllelse: Myndigheten för skydd och beredskaps (MSB) nationella insatsstatistik

Förslag på mål

Antal tillsyn av publika lokaler och övriga verksamheter ska öka till 200 genomförda kontroller av utrymningsvägar samt tillsyn av systematiskt brandskyddsarbete (SBA).

Motivering till mål: Målet är att säkerställa ett gott skydd för alla som bor och vistas på Gotland samt att öka tryggheten vid vistelse i publika lokaler och övriga verksamheter. Antal genomförda tillsyn visar förmåga att effektivt planera och organisera den förebyggande verksamheten.

Hur mäts måluppfyllelse: Tillsyn och efterkontroll skall genomföras enligt plan och antalet allvarliga anmärkningar ska minska.

Källa som används för att mäta måluppfyllelse: Statistik ur verksamhetssystemet Daedalos.

Ärendets behandling under mötet

Ordförande ställer proposition på samhällsbyggnadsförvaltningens förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Samhällsbyggnadsförvaltningens tjänsteskrivelse 2023-03-16

Skickas till

Skickas till ärende RS 2022/2096

RS § 80 Exploateringsplan och budget 2024-2028

Ärendenummer: RS 2023/392
Paragraf föregående instans: AU § 59

Regionstyrelsens beslut

- Förslag till exploateringsplan och budget för 2024-2028 godkänns och skickas vidare till budgetberedningen för beslut.
- Stadsutvecklingsprojekt Visborg får i uppdrag att till budgetavstämningen hösten 2023 återkomma med förslag på exploateringsbudget 2024-2028 för projektet.

Sammanfattning

Exploateringsplan och budget är ett styrdokument för regionens exploateringsverksamhet de närmaste åren. Beslut om utbyggnad av bostads- eller verksamhetsområden får följdverkningar på regionens ekonomi. Exploateringsplan och budget ger en översikt av de exploateringsprojekt som direkt påverkar regionens ekonomi och som är pågående eller planeras under den kommande femårsperioden.

Exploateringsplan och budget innehåller information om investeringsbehovet för infrastrukturanläggningar för vilka regionen ska vara huvudman, där ingår investeringar i vatten och avlopp, gator, gång- och cykelvägar, belysning och park. Kostnader för utbyggnad finansieras genom försäljning av mark i de fall regionen äger mark som ska utvecklas eller genom exploateringsbidrag från byggherrar. Exploateringsplan och budget redovisar även kostnader för att iordningställa mark inför en försäljning. Det totala behovet i exploateringsplan och budget 2024-2028 är 148 400 tkr, exklusive budget för Stadsutveckling Visborg.

Bedömning

Föreliggande förslag till exploateringsbudget utgår från idag kända förhållanden och redovisas i enlighet med nya redovisningsriktlinjer som antogs i januari 2022. Samhällsbyggnadsförvaltningens bedömning är att regionstyrelsen kan godkänna förslag till exploateringsplan och budget och skicka den vidare till budgetberedningen för beslut.

Bedömning av konsekvenser i tvärperspektiv

1. Rättslig grund/rättsligt perspektiv

Bedömningen är att exploateringsplan och budget redovisas i enlighet med gällande redovisningsriktlinjer.

2. Ekonomiskt perspektiv

Exploateringsplan och budget är ett styrdokument för regionens exploateringsverksamhet de närmaste åren. Beslut om utbyggnad av bostads- eller verksamhetsområden får följdverkningar på regionens ekonomi. Exploateringsplan och budget ger en översikt av de exploateringsprojekt som direkt påverkar regionens ekonomi och som är pågående eller planeras under den kommande femårsperioden. Då ett exploateringsprojekt prioriteras används kriterier utifrån bland annat hållbarhetsperspektiven.

3. Barnperspektiv

Bedömningen är att i samband med att Gotland utvecklas kan barnperspektivet påverkas på ett positivt sätt. Då exploateringsprojekt prioriteras används kriterier utifrån bland annat hållbarhetsperspektiven.

4. Jämställdhetsperspektiv

Bedömningen är att i samband med att Gotland utvecklas kan jämställdhetsperspektivet påverkas på ett positivt sätt. Då exploateringsprojekt prioriteras används kriterier utifrån bland annat hållbarhetsperspektiven.

5. Landsbygdssäkring/geografiskt perspektiv

Bedömningen är att i samband med att Gotland utvecklas kan landsbygdsperspektivet påverkas på ett positivt sätt. Då exploateringsprojekt prioriteras används kriterier utifrån bland annat landsbygdsutveckling.

6. Klimat och miljöperspektiv

I samband med att exploateringsprojekt prioriteras används kriterier utifrån bland annat hållbarhetsperspektiven.

Ärendets behandling under mötet

Ordförande ställer proposition på arbetsutskottets förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

- Bilaga 1. Investeringsäskanden Exploatering 2024-2028
- Bilaga 2. Exploateringskalkyl Järnvägen 2023-02-23
- Bilaga 3. Exploateringskalkyl Gråbo 2023-02-23
- Bilaga 4. Exploateringskalkyl Annelund 2023-02-23
- Bilaga 5. Exploateringskalkyl Industrimark Visby 2023-02-23
- Exploateringsplan- och budget 2024-2028
- Samhällsbyggnadsförvaltningen tjänsteskrivelse 2023-02-23

Skickas till

- Miljö- och byggnämnden
- Tekniska nämnden
- Regionstyrelseförvaltningen, Avdelning regional utveckling och ekonomi

RS § 81 Sanering av markanvisad fastighet Bunge Kronhagen 3:4

Ärendenummer: RS 2023/144
Paragraf föregående instans: AU § 60

Regionstyrelsens beslut

- Regionstyrelsen beslutar att Region Gotland i aktuellt ärende ska bekosta sanering av fastigheten Bunge Kronhagen 3:4 som krävs för att möjliggöra att den exploateras för bostadsändamål.

Sammanfattning

Under år 2020 kontaktades Region Gotland av Resona Utveckling AB, ett bolag som är verksamt inom bygg- och fastighetsutveckling med egen förvaltning av hyresrätter. Resona Utveckling AB visade intresse för fastigheten Bunge Kronhagen 3:4 i syfte att tillskapa bostäder på platsen och presenterade efter dialog med Region Gotland ett utvecklingsförslag för det. Förslaget syftar till att skapa en naturlig mötesplats centralt i Fårösund med ca 30 mindre hyresrättslägenheter samt ett café/bistro med minigolfbana eller någon annan för platsen lämplig aktivitet.

Utifrån det utvecklingsförslaget beslutade regionstyrelsen 2021-09-01, § 241 att anvisa fastigheten Bunge Kronhagen 3:4 till Resona Utveckling AB och gav tekniska nämnden i uppdrag att upprätta markanvisningsavtal samt förbereda för försäljning.

Syftet med det markanvisningsavtal som ska upprättas är att ge riktlinjer och lägga fast förutsättningar för den fortsatta exploateringen av anvisat område och tilldelning av mark för bebyggelse. Markanvisningsavtalet ska således också ligga till grund för kommande köpeavtal för fastigheten Bunge Kronhagen 3:4 mellan Region Gotland och exploitören.

Markanvisningen avser Bunge Kronhagen 3:4 så som fastigheten är utformad efter genomförd lantmäteriförrättning, vilken registrerades i fastighetsregistret 2022-11-30. Förrättningen syftade till att anpassa den år 1906 vid laga skiftet tillkomna fastighetsindelningen till gällande detaljplan från år 1940. Gällande detaljplan medger byggnation av bostäder. På tomten finns en gammal tennisbana och tidigare även en minigolfbana som på grund av sitt dåliga skick har monterats bort. Fastigheten är centralt belägen i Fårösund, nära färjeläget.

Värdet på Bunge Kronhagen 3:4 är 950 000 kr enligt värdeutlåtande från 2021-06-29, under förutsättning att fastigheten bebyggs med dels bostäder upplåtna med hyresrätt och dels lokaler för t.ex. caféverksamhet. Utlåtandet baseras på en preliminärt beräknad byggrätt för bostäder på 1100 kvm bruttoarea (BTA) samt en motsvarande byggrätt för lokaler på 320 kvm BTA. Marknadsvärdet har för byggrätten avseende bostäder upplåtna med hyresrätt

bedömts till 750 kr/kvm BTA. Värdet för byggrätten avseende lokaler har bedömts till 400 kr/kvm BTA.

I samband med framtagandet av markanvisningsavtal beställdes och genomfördes en miljöteknisk markundersökning inom fastigheten, för att ta reda på om det fanns några markföroreningar som måste hanteras. Fem provpunkter togs inom fastigheten, både från det övre och från det undre jordlagret. Den nivå av ämneshalter som jorden får innehålla vid byggnation bedöms utifrån den markanvändning som fastigheten är avsedd för. För Bunge Kronhagen 3:4 anger den gällande detaljplanen att ändamålet med fastigheten är bostäder, vilket gör att känslig markanvändning (KM) är Naturvårdsverkets generella riktvärdesnivå som jordens ämneshalter måste understiga vid byggnation. Resultatet av undersökningen visar att i det övre jordlagret (från marknivå ner till 0,5 m) förekommer värden över känslig markanvändning i fyra av fem provpunkter. I alla fyra är det PAH-H (vilket är cancerogent) som är förhöjt, men i en av dem förekommer också förhöjda halter av metaller i form av kadmium, kvicksilver och bly. I det undre jordlagret (från 0,5 m ner till 1 m) är halterna av PAH-H godtagbara i alla punkter, men det förekommer i en punkt förhöjda halter av metaller i form av bly.

Med anledning av resultatet från den miljötekniska markundersökningen kommer byggnation av bostäder inom fastigheten att kräva en sanering, som Region Gotland kommer att behöva bekosta såsom nuvarande ägare till fastigheten. Saneringens omfattning och kostnad kan eventuellt avgränsas med ytterligare markundersökningar, men även om den går att avgränsa blir det ändå en saneringskostnad som är svår att uppskatta.

Kostnaden för saneringen kommer bl.a. att bero på huruvida Region Gotland kan återvinna massorna för anläggningsändamål (t.ex. vid täckning av en deponi), eller om massorna måste transporteras till fastlandet. Det valet i sin tur beror av hur förorenade massorna är. I det här fallet är graden av förorening förhållandevis lätt och eventuellt kan massorna då hanteras på Gotland. En uppskattning av saneringskostnaden är i så fall att det kan röra sig om 2,5 - 5 miljoner kr. Av detta är uppskattningen att själva schaktarbetet samt förberedelser inför saneringen (bl.a. saneringsanmälan), miljökontroll under saneringen samt framtagande av slutrapport kostar ca 0,7 - 1 miljoner kr. Kostnad för transporter och fyllnadsmassor är svårare att uppskatta men kan antas uppgå till 1,5 - 3 miljoner kr.

Med anledning av skillnaden mellan fastighetens värde och uppskattad kostnad för en sanering av fastigheten är frågeställningen till Regionstyrelsen således om Region Gotland är beredd att ta den kostnaden för att möjliggöra att fastigheten exploateras för bostadsändamål. I det vägvalet bör beaktas bl.a. Region Gotlands riktlinjer för markanvisnings- och exploateringsavtal samt riktlinjer för försäljning, upplåtelse och köp av fastigheter.

Enligt riktlinjerna är huvudregeln att försäljning av Region Gotlands fastigheter, såväl bebyggda som obebyggda, ska ske i konkurrens och på marknadsmässiga villkor. För att uppnå målen i bostadsförsörjningsplanen behöver dock även andra kriterier än pris värderas. Det kan t.ex. handla om andel hyresrätter, hyresnivåer, gestaltning eller byggnadens miljöpåverkan. Detta ska tydligt anges innan försäljning. Prisnivån ska dock som lägst ge täckning för fastighetens bokförda värde och för Region Gotlands kostnader för att iordningställa marken inklusive infrastrukturkostnader. Undantagsfall från kravet på kostnadstäckning kan förekomma för att stimulera nybyggnation på landsbygden.

I aktuellt fall skulle försäljningen inte ge Region Gotland kostnadstäckning för de utgifter som projektet kräver. Däremot kommer bostäderna att upplåtas med hyresrätt.

Bedömning

Ett av Region Gotlands mål för ekonomisk hållbarhet är att det finns goda förutsättningar för ett offensivt bostadsbyggande över hela Gotland. Framför allt handlar det om byggande av fler hyresrätter som den genomsnittlige och något yngre gotlänningen har råd att efterfråga. Bunge Kronhagen 3:4 anvisades ursprungligen till Gotlandshem i syfte att säkerställa tillkomsten av just hyresrätter, men bolaget valde att återlämna anvisningen med hänvisning till att byggrätten inte var tillräckligt stor för att affären skulle bli lönsam. Det är generellt en utmaning att få exploatörerna att bygga utanför Visby och en än större utmaning att få dem att bygga hyresrätter. Om Region Gotland tar kostnaden för saneringen och därmed fortsätter markanvisningsprojektet medför det att nya hyresrätter byggs i Färösund.

Å andra sidan har Region Gotland riktlinjer som anger att prisnivån vid försäljning som lägst ska ge täckning för fastighetens bokförda värde och för Region Gotlands kostnader för att iordningställa marken. Undantagsfall från kravet på kostnadstäckning kan förekomma för att stimulera nybyggnation på landsbygden.

I det här fallet är det dock en relativt stor diskrepans mellan fastighetens värde och Region Gotlands kostnader för projektet. Samhällsbyggnadsförvaltningens bedömning är därför att Region Gotland i aktuellt ärende inte ska bekosta en sanering av fastigheten och föreslår att Regionstyrelsen beslutar i enlighet med det.

1. Rättslig grund/rättsligt perspektiv

Att fortsätta markanvisningsprojektet utan att Region Gotland får kostnadstäckning för de utgifter som projektet kräver skulle medföra att ett avsteg görs från riktlinjer för försäljning, upplåtelse och köp av fastigheter. Undantag kan dock göras från kravet på kostnadstäckning om det stimulerar

nybyggnation på landsbygden. Rimligen bör dock undantagsfallen avse tillfällen då skillnaden mellan kostnad och intäkt är förhållandevis liten.

2. Ekonomiskt perspektiv

Kostnaden för iordningställande av marken för försäljning kommer med stor sannolikhet inte att täckas av försäljningspriset.

3. Barnperspektiv

Ej aktuellt.

4. Jämställdhetsperspektiv

Ej aktuellt.

5. Landsbygdssäkring/geografiskt perspektiv

Att bekosta saneringen och därmed fortsätta markanvisningsprojektet medför att fler bostäder upplåtna med hyresrätt byggs i Fårösund, vilka potentiellt kommer att användas som permanentboende.

6. Klimat och miljöperspektiv

I princip all exploatering för nybyggnation medför ett visst klimatavtryck. I det här fallet krävs också sanering av marken vilket därmed medför ett något större klimatavtryck. Den typ av sanering som med stor sannolikhet kommer att väljas medför schaktning och bortforsling av delar av jordlagret på fastigheten och därefter ditforsling av andra massor som ersättning. Således medför en sanering och den därpå följande fortsättningen av markanvisningsprojektet att ett flertal transporter kommer att krävas och att den bortschaktade jorden ska beredas utrymme någon annanstans.

Ärendets behandling under mötet

Ärendet föredras av Rebekka Gannholm, mark- och exploateringsingenjör, samhällsbyggnadsförvaltningen.

Meit Fohlin (S) yrkar med instämmande från Johan Malmros (C) och Saga Carlgren (V) att Region Gotland i aktuellt ärende ska bekosta sanering av fastigheten Bunge Kronhagen 3:4 som krävs för att möjliggöra att den exploateras för bostadsändamål.

Ordföranden ställer proposition på eget yrkande och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Miljöteknisk markundersökning inom fastigheten Bunge Kronhagen 3:4,
2022-10-21

Samhällsbyggnadsförvaltningens tjänsteskrivelse 2023-02-23

Skickas till
RSF Samhällsplaneringsenheten

RS § 82 Medborgarförslag. Lägenheter i Romakloster. Både bostadsrätter och hyresrätter

Ärendenummer: RS 2020/1788
Paragraf föregående instans: AU § 61

Regionstyrelsens beslut

- Regionstyrelsen beslutar att medborgarförslaget inarbetas i översiktsplanarbetet med undantag för de områden som redan har sålts i samband med markanvisningen Romapaketet och det detaljplanelagda område som avvaktar utökad vattenkapacitet i Roma.

Sammanfattning

Medborgarförslaget innebär förslag på bostadsbebyggelse i Roma inom utpekade områden på regionägd mark. Upplåtelseformen ska vara varierad, det vill säga både hyresrätter och bostadsrätter, våningsantalen är från 2 våningar till 5 våningar och ska enligt förslaget kunna ge möjlighet till 500 nya boenden i Roma.

Bedömning

Samhällsbyggnadsförvaltningens bedömning är att medborgarförslaget inarbetas i arbetet med översiktsplanen med undantag för de delar som redan har sålts i samband med markanvisningen Romapaketet och det område som avvaktar utökad vattenkapacitet i Roma.

Bedömning av konsekvenser i tvärperspektiv

1. Rättslig grund/rättsligt perspektiv

Förutsättningarna för bostadsutveckling i Roma säkerställs i samband med framtagande av översiktsplanen. Framtida försäljningar av regionägd mark kommer ske genom markanvisning enligt av Region Gotland beslutade riktlinjer.

2. Ekonomiskt perspektiv

Genom att följa beslutade riktlinjer säkerställs att den regionägda marken säljs med marknadsmässiga villkor.

3. Barnperspektiv

I samband med framtagande av översiktsplanen tas hänsyn till barnperspektivet.

4. Jämställdhetsperspektiv

I samband med framtagande av översiktsplanen tas hänsyn till jämställdhetsperspektivet.

5. Landsbygdssäkring/geografiskt perspektiv

Önskemål i Visby och på landsbygden bör behandlas på samma vis och en geografisk rättvis tillgång behöver eftersträvas.

6. Klimat och miljöperspektiv

En samlad bedömning och avvägning av Romas utveckling och dess klimat- och miljöpåverkan görs vid framtagande av översiktsplanen.

Ärendets behandling under mötet

Ordförande ställer proposition på arbetsutskottets förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Medborgarförslag 2020-11-25

Samhällsbyggnadsförvaltningen tjänsteskrivelse 2023-02-17

Skickas till

Förslagsställaren

Samhällsplaneringsenheten, RSF

Planenheten, SBF

RS § 83 Slutredovisning Reservoar och pumpstation i Lickershamn

Ärendenummer: RS 2022/1332
Paragraf föregående instans: AU § 62

Regionstyrelsens beslut

- Slutredovisningen för reservoar och pumpstation Lickershamn godkänns.
- Anslagsunderskottet på 1,8 mnkr regleras mot regionens Eget kapital.

Sammanfattning

Kvalitén och tillgången till dricksvatten i Lickershamn var under en längre period dålig och begränsad. Syftet med nybyggnad av en reservoar (inkl. pumpstation) var att säkerställa vattenförsörjningen till Lickershamn och Licknatte utifrån begränsningarna i kapacitet i överföringsledningen från Hangvar. Reservoaren fungerar som en buffert där vatten kan lagras i den mängd som gällande efterfrågan kräver utan att omsättningshastigheten blir dålig i överföringsledningen.

Upphandling av en totalentreprenad genomfördes sommaren 2019 och Nybergs antogs. Reservoaren driftsattes år 2020. Utredning och anslutning av Licknatte samhälle lyftes ut ur projektet pga. den låga kapaciteten i inkommande ledning som noterats efter driftsättningen.

Total investeringsbudget för projektet har varit 16,7 mnkr. Investeringsutgifterna har uppgått till 18,5 mnkr och innebär ett anslagsunderskott på 1,8 mnkr.

Anledning till att investeringsbudgeten överskreds var att mängden vatten i marken översteg vad det geotekniska PM:et visade i upphandlingen vilket ledde till en tilläggskostnad på 1,4 mnkr. En kontrollberäkning från extern konstruktör kunde konstatera att ändringarna var motiverade. Övriga tilläggskostnader beror på att det under produktionsfasen tillkom behov av ytterligare funktioner.

Bedömning

Enligt regelverket för slutredovisningar ska investeringsprojekt med en bruttoutgift mellan 10-20 mnkr slutredovisas till regionstyrelsen.

För investeringsprojekt som har en budgetavvikelse på 10 procent eller mer ska orsakerna till detta kommenteras och förklaras.

Regionstyrelseförvaltningen tillstyrker att slutredovisningen godkänns och att anslagsunderskottet på 1,8 mnkr regleras mot regionens Eget kapital.

Ärendets behandling under mötet

Ordförande ställer proposition på arbetsutskottets förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Tekniska nämnden 2022-09-14, § 146

Slutrapport Lickershamn VV

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2022-02-06

Skickas till

Tekniska nämnden

RS § 84 Slutredovisning VA-ledning Södra linan: Fröjel-Klintehamn

Ärendenummer: RS 2022/1331
Paragraf föregående instans: AU § 63

Regionstyrelsens förslag till regionfullmäktige

- Slutredovisningen för VA-ledning södra linan godkänns.
- Anslagsunderskott på 0,3 mnkr regleras mot regionens Eget kapital.

Sammanfattning

Projektet avsåg inledningsvis att bygga spillvattenledningar från Burgsvik till Klintehamn i syfte att kunna avveckla Burgsviks- och Kvarnåkershamns avloppsreningsverk (ARV). Detta utifrån gällande projektdirektiv att *"Säkerställa avloppsvattenhantering och dricksvattenförsörjning för Södra Gotland som led i att säkra utvecklingen av ön."* Under projektet utökades omfattningen till att inkludera fler sträckningar, inkludera fiber och styrning samt utökade ledningsdimensioner.

Arbetet delades upp i sex stycken etapper för att kunna slutföras inom avsatt tid. Etapperna projekterades och anlades separat från varandra och driftsattes löpande.

Regionens egna resurser har nyttjats när så varit möjligt för anläggningsarbete och markundersökningar. Majoriteten av arbetena har dock upphandlats och utförts av olika anläggningsbolag, främst Nybergs, Schübergs, Väg & Byggnadsgrus och Enbloms.

Total investeringsbudget för projektet har varit 172,5 mnkr. Investeringsutgifterna har uppgått till 172,8 mnkr och innebär ett anslagsunderskott på 0,3 mnkr.

Bedömning

Enligt regelverket för slutredovisningar ska investeringsprojekt med en bruttoutgift över 20 mnkr slutredovisas till regionfullmäktige.

Regionstyrelseförvaltningen tillstyrker att slutredovisningen godkänns och att anslagsunderskottet på 286 tkr regleras mot regionens Eget kapital.

Ärendets behandling under mötet

Ordförande ställer proposition på arbetsutskottets förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Tekniska nämnden 2022-09-14, § 145
Slutrapport Södra linan 2022-03-03
Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2023-02-06

Skickas till
Tekniska nämnden

RS § 85 Slutredovisning Kulturkluster Ankaret

Ärendenummer: RS 2022/928
Paragraf föregående instans: AU § 64

Regionstyrelsens beslut

- Slutredovisningen för Kulturklustret Ankaret godkänns.

Sammanfattning

Regionfullmäktige beslutade i september 2018 att anpassa fastigheterna Ankaret 1 och 5 i Visby innerstad för Gotlands kulturrum. Byggåtgärderna var främst byte av ventilationssystem, värmesystem och brandskyddsåtgärder.

Bygget upphandlades i början av 2019 och har genomförts som en totalentreprenad av Arriba byggnads AB. Entreprenaden pågick från juni till december 2019 och hyresgästerna flyttade in januari 2020.

Efter entreprenaden togs beslut att installera ett fibernät i fastigheten. Detta var en förutsättning för att hyresgästerna skulle kunna få en bra bredbandsuppkoppling. Finansiering gjordes med kvarvarande projektbudget samt medel från fastighetsförvaltningsavdelningen.

Total investeringsbudget för projektet har varit 12,4 mnkr. Investeringsutgifterna har uppgått till 12,4 mnkr och innebär en budget i balans.

Bedömning

Enligt regelverket för slutredovisningar ska investeringsprojekt med en bruttoutgift mellan 10-20 mnkr slutredovisas till regionstyrelsen.

Regionstyrelseförvaltningen tillstyrker att slutredovisningen godkänns.

Ärendets behandling under mötet

Ordförande ställer proposition på arbetsutskottets förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Tekniska nämnden 2022-06-22, § 113
Slutrapport Ankaret 2022-05-18
Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2023-02-06

Skickas till

Tekniska nämnden

RS § 86 Slutredovisning Klintehamns avloppsreningsverk

Ärendenummer: RS 2022/1334
Paragraf föregående instans: AU § 65

Regionstyrelsens förslag till regionfullmäktige

- Slutredovisningen för Klintehamns avloppsreningsverk godkänns.
- Anslagsöverskottet på 0,2 mnkr regleras mot regionens Eget kapital.

Sammanfattning

En tidigare gjord bebyggelseprognos visade på ett behov av att kunna ansluta nya abonnenter till avloppsreningsverket. Syftet med projektet var att kunna ta emot större mängder avloppsvatten från södra Gotland samt minska miljöpåverkan på Östersjöns vatten. Detta genom att öka kapaciteten på Klintehamns avloppsreningsverk från 10 000 PE till 12 500 PE (PE står för personekvivalent vilken är 170 liter per person och dygn). Förberedelser gjordes också för framtida ökning till 20 000 PE. Kväverening infördes också i samband med ombyggnationen.

Upphandling genomfördes som delad entreprenad. Anläggningen driftsattes fullt ut år 2019 men färdigställdes år 2022.

Total investeringsbudget för projektet har varit 81,7 mnkr. Investeringsutgifterna har uppgått till 81,5 mnkr och innebär ett anslagsöverskott på 0,2 mnkr.

Bedömning

Enligt regelverket för slutredovisningar ska investeringsprojekt med en bruttoutgift över 20 mnkr slutredovisas till regionfullmäktige.

Regionstyrelseförvaltningen tillstyrker att slutredovisningen godkänns och att anslagsöverskott på 168 tkr regleras mot regionens Eget kapital.

Ärendets behandling under mötet

Ordförande ställer proposition på arbetsutskottets förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Tekniska nämnden 2022-09-14, § 147
Slutrapport 12655 Utbyggnad Klintehamns avloppsreningsverk, 2022-08-15
Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2023-02-06

Skickas till

Tekniska nämnden

RS § 87 Riktlinje för användning av sociala medier i tjänsten

Ärendenummer: RS 2023/337

Paragraf föregående instans: AU § 66

Regionstyrelsens beslut

- Regionstyrelsen antar det nya förslaget till riktlinjer för användning av sociala medier i tjänsten, gällande alla förvaltningar.
- Denna riktlinje ersätter tidigare riktlinje från 2011-08-30 (KS 2011/360).
- Revideringar av mer redaktionell karaktär hanteras härnäst löpande i regionstyrelseförvaltningen.

Sammanfattning

Regionstyrelseförvaltningen ser behov av att uppdatera de riktlinjer för användning av sociala medier i tjänsten som gällt sedan 2011. Denna riktlinje har i allt väsentligt fungerat som ett grundläggande regelverk och gett stöd och vägledning i organisationen, sedan den skapades. På senare tid har dock behovet av en översyn av dokumentet blivit allt mer påtagligt. Ett flertal faktauppgifter och hänvisningar behöver uppdateras. Även praktiska rutiner i hanteringen har tillkommit.

Bedömning

Behovet av att förtydliga regelsystem och interna rutiner kring hanteringen av sociala medier i tjänsten kvarstår. Slutsatsen är att det bör finnas en riktlinje för detta, men att den behöver ses över och uppdateras oftare.

Om riktlinjen behöver förändras i någon del som väsentligt förändrar Region Gotlands principiella hållning eller hantering, så bör den återigen lyftas för beslut i regionstyrelsen.

Om ändringarna avser nödvändiga uppdateringar och ändringar av mer redaktionell karaktär bör dessa hanteras löpande av ansvariga tjänstepersoner.

Ärendets behandling under mötet

Ordförande ställer proposition på arbetsutskottets förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Riktlinjer för användning av sociala medier i tjänsten (förslag på ny version)

Riktlinjer för användning av sociala medier (nu gällande version)

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2023-02-26

Skickas till

Kommunikationsavdelningen

Samtliga nämnder

RS § 88 Revisionsrapport. Uppföljning av tidigare revisionsrapporter 2020-2021

Ärendenummer: RS 2022/2102
Paragraf föregående instans: AU § 67

Regionstyrelsens beslut

- Informationen mottas.

Sammanfattning

KPMG har av Region Gotlands revisorer fått i uppdrag att följa upp ett urval av revisionsrapporter från 2020 och 2021. Syftet är att kartlägga vilka åtgärder som vidtagits med anledning av de synpunkter om förbättringar som revisorerna föreslagit.

Revisorerna har överlämnat rapporten för kännedom och beaktande till regionstyrelsen, hälso- och sjukvårdsnämnden, barn- och utbildningsnämnden, tekniska nämnden samt regionfullmäktige för kännedom. Inget yttrande är begärt.

Revisorerna konstaterar att regionen hörsammat en del av de rekommendationer som lämnats i samband med föregående granskningar. Region Gotland har i de flesta fall antingen ändrat rutiner eller påbörjat ett arbete för att säkerställa att rekommendationerna efterlevs.

Utifrån de rekommendationer om fortsatt arbete som lämnats till regionstyrelsen så pågår arbetet med att säkerställa att beslutade styrdokument avseende inköp är kända i förvaltningarna. I samband med ny styrmodell samt revidering av riktlinjer för god ekonomisk hushållning kommer frågan om långsiktiga finansiella mål som sträcker sig längre än en mandatperiod att diskuteras.

Utifrån regionstyrelsens uppsiktsplikt över övriga nämnder kan konstateras att hälso- och sjukvårdsnämnden, barn- och utbildningsnämnden samt tekniska nämnden behöver säkerställa att fortsatt arbete sker utifrån rekommendationerna.

Ärendets behandling under mötet

Ordförande ställer proposition på arbetsutskottets förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Revisionsrapport: Uppföljning av granskningar 2020-2021 2022-12-20
Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2023-02-07

RS § 89

Årsrapport 2022 Tillståndsmyndigheten för alkohol och tobak samt tillsynsplaner 2023

Ärendenummer: RS 2023/385

Paragraf föregående instans: AU § 68

Regionstyrelsens beslut

- Regionstyrelsen tar emot årsrapporten och lägger den till handlingarna.
- Upprättade tillsynsplaner för 2023 fastställs.

Sammanfattning

Årsrapport 2022

Varje år redovisar Tillståndsmyndigheten för alkohol och tobak föregående år i en årsrapport i enlighet med alkohol och tobakslagen. Tillståndsmyndigheten som organisatoriskt är placerad på samhällsbyggnadsförvaltningen rapporterar till regionstyrelseförvaltningen utifrån den överenskommelse av verksamhet som är avtalad.

Sammanfattningsvis redovisar Tillståndsmyndigheten för alkohol och tobak att de är nöjda med året. Antalet inkomna tillståndsansökningar totalt sett har ökat. Handlagda ärenden avseende stadigvarande serveringstillstånd till allmänheten har minskat något jämfört med 2021. Handlagda ärenden för tillfälliga serveringstillstånd till allmänheten samt tillfälliga tillstånd till slutna sällskap har ökat jämfört med 2021.

Det fanns 273 stadigvarande serveringstillstånd på Gotland vid utgången av 2022. Under året har myndigheten följt tillsynsplanen och genomfört 323 tillsynsbesök på öns serveringsställen. Tillsynen under 2022 har lett till att det har meddelats 12 beslut om erinran och 2 beslut om varning. 15 serveringstillstånd har återkallats, varav 14 på egen begäran.

På Gotland finns 62 försäljningsställen för folköl. 75 försäljningsställen säljer tobak. 8 försäljningsställen erbjuder försäljning av elektroniska cigaretter eller påfyllningsbehållare. 47 försäljningsställen säljer receptfria läkemedel och 48 försäljningsställen säljer tobaksfria nikotinprodukter.

Hela årsrapporten för 2022 finns som bilaga till denna tjänsteskrivelse.

Tillsynsplaner 2023

Enligt 9 kapitlet 2 § alkohollagen ska kommuner upprätta en tillsynsplan. Samhällsbyggnadsförvaltningen har tagit fram förslag till tillsynsplaner som ligger till grund för tillsynsarbetet samt uppföljning avseende serveringstillstånd, tillstånd för försäljning av tobaksvaror, försäljning av folköl

samt vissa receptfria läkemedel samt en tillsyn över rökfria miljöer för 2023. Tillsynsplanerna bifogas tjänsteskrivelsen.

Bedömning

Regionstyrelseförvaltningens bedömning är att årsrapporten för 2022 från Tillståndsmyndigheten för alkohol och tobak kan läggas till handlingarna.

Gällande upprättade tillsynsplaner för 2023 för alkohol- och tobakslagen och lagen om handel med vissa receptfria läkemedel samt rökfria miljöer föreslår regionstyrelseförvaltningen att regionstyrelsen fastställer planerna.

Ärendets behandling under mötet

Ärendet föredras av Andreas Larsson, enhetschef, samhällsbyggnadsförvaltningen och Elin Lööf, folkhälsstrateg, regionstyrelseförvaltningen.

Ordförande ställer proposition på arbetsutskottets förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Årsrapport tillståndsmyndigheten 2022

Tillsynsplan 2023 avseende alkoholserving på restauranger, folköl, tobak, tobaksfria nikotinprodukter, e-cigaretter och påfyllningsbehållare samt receptfria läkemedel inom detaljhandeln

Tillsynsplan 2023 avseende rökfria miljöer

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse daterad 2023-02-21

RS § 90

Rapportering av åtgärdsprogram för minskning av halten skadliga partiklar (PM10) i Visby för 2021-2022

Ärendenummer: RS 2023/258

Paragraf föregående instans: AU § 69

Regionstyrelsens förslag till regionfullmäktige

- Miljö- och byggnämndens rapportering av åtgärdsprogram PM10 för 2021–2022 godkänns.

Regionstyrelsens beslut

- Informationen godkänns.

Sammanfattning

Regionfullmäktige antog 2019-09-23 RF § 222 ”Åtgärdsprogram för minskning av skadliga partiklar (PM10) i Visby”. Miljö- och byggnämnden fick uppdraget att svara för programmets genomförande, inklusive nödvändig samordning och återrapportering, medan tekniska nämnden fick uppdraget att utföra de flesta av åtgärderna inom sitt naturliga ansvarsområde när det gäller gatu- och trafikmiljö.

Återrapporteringen för 2021 och 2022 har behandlats i både tekniska nämnden och miljö- och byggnämnden.

Åtgärder har till viss del utförts i linje med åtgärdsprogrammet. Trots det har miljö kvalitetsnormen för luftkvalitet i Visby avseende partiklar inte nått stadigvarande.

Regionstyrelseförvaltningen har tagit del av rapporten och instämmer i de rekommendationer samhällsbyggnadsförvaltningen och teknikförvaltningen ger. Det behövs ökad finansiering för vissa åtgärder, fler enheter behöver engageras inom Region Gotland och organisationen behöver formas så att relevanta funktioner tilldelas ansvar, personal och finansiering för arbetet med luftkvalitet.

Region Gotland behöver sammanfattningsvis säkerställa att tillräckliga satsningar utförs för att luftkvaliteten i Visby ska hamna inom miljö kvalitetsnormen.

Bedömning

Samhällsbyggnadsförvaltningen och teknikförvaltningens fokus har de senaste åren varit att genomföra åtgärdsprogrammets *primära* åtgärder.

Trots åtgärder har det tyvärr visat sig att miljö kvalitetsnormen för luftkvalitet i Visby ändå inte nås stadigvarande. 2022 var det endast Visby och Linköping som överskred miljö kvalitetsnormen för PM10 inom Östra Sveriges

Luftvårdsförbund, som består av 62 kommuner. Stockholm, Norrköping, Uppsala, Gävle med flera andra städer inom förbundet klarade normens gränsvärden.

Enligt miljökvalitetsnormen för partiklar (PM10) i utomhusluft är det inte tillåtet att *dygnsmedelvärdet* överstiger 50 µg/m³ under mer än 35 dygn per kalenderår.

- Antalet konstaterade överskridanden av dygnsmedelvärdet för PM10 i Visby under 2021 var 23 stycken. Strömavbrott gjorde att mätresultat saknas för 28 dagar under 2021, varav 16 dagar under februari–april då det är störst risk för överskridanden. Det går därför inte att säga om luftkvaliteten var inom miljökvalitetsnormen under 2021. Troligtvis var den precis inom miljökvalitetsnormen.
- Antalet konstaterade överskridanden av dygnsmedelvärdet för PM10 i Visby under 2022 var 43 stycken, vilket överskrider miljökvalitetsnormen. Året var ogynnsamt vädermässigt med torrt väder utan nederbörd under hela mars månad. Det finns behov att kunna hantera den typen av väderförhållanden utan att få förhöjda partikelhalter framöver.

Under 2021–2022 har dygnsmedelvärdet för partiklar (över 50 µg/m³) inte överskridits vid något tillfälle under maj–november. 20 procent av överskridandena har varit i februari och 60 procent i mars.

Enligt miljökvalitetsnormen är det inte heller tillåtet att *årsmedelvärdet* överstiger 40 µg/m³. 2021 var årsmedelvärdet 13 µg/m³ och 2022 var det 25 µg/m³.

Regionstyrelseförvaltningen har tagit del av rapporten och instämmer i de rekommendationer samhällsbyggnadsförvaltningen och teknikförvaltningen lämnar.

Det behövs:

- Ökad finansiering för vissa åtgärder. Kostnaderna har ökat överlag och flera tänkbara åtgärder är dyra.
- Fler enheter inom Region Gotland behöver engageras. Bland annat kan teknikförvaltningen genom sitt ansvar för trafikplanering göra åtgärder som ger en stor nytta för en liten kostnad.
- Organisationen behöver formas så att relevanta funktioner tilldelas ansvar, personal och finansiering för arbetet med luftkvalitet.

Region Gotland behöver nu säkerställa att tillräckliga satsningar utförs för att klara miljökvalitetsnormen. Det innebär att fortsätta med de åtgärder som ska utföras enligt åtgärdsprogrammet, samt aktivera vissa ytterligare åtgärder eftersom de primära åtgärderna inte har visat sig tillräckliga.

Samhällsbyggnadsförvaltningen lyfter också möjligen att revidera åtgärdsprogrammet för att skapa en bättre organisation kring genomförandet, men konstaterar samtidigt att samarbetet mellan funktioner inom Region Gotland har ökat. I dagsläget är därför ingen revidering aktuell. Den obligatoriska omprövningen av åtgärdsprogrammet ska enligt § 222, 2019-09-23 ske senast 2025.

Regionstyrelseförvaltningen föreslår regionstyrelsen att godkänna informationen kring arbetet med åtgärdsprogrammet och överlämna miljö- och byggnämndens ”Rapportering av åtgärdsprogram PM10 för 2021–2022” till regionfullmäktige för beslut.

Ärendets behandling under mötet

Ärendet föredras av Jonas Nilsson, eko-strateg, regionstyrelseförvaltningen, Jonatan Levin, miljöskyddsinspektör, samhällsbyggnadsförvaltningen, Björn Rabenius, avdelningschef och Simon Hoffman, enhetschef, tekniska förvaltningen.

Ordförande ställer proposition på arbetsutskottets förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Samhällsbyggnadsförvaltningen tjänsteskrivelse inklusive bilaga 2023-01-12

Tekniska nämnden 2023-01-31, § 25

Miljö- och byggnämnden 2023-02-09, § 12

Regionstyrelseförvaltningen tjänsteskrivelse 2023-02-23

Skickas till

Tekniska nämnden

Miljö- och byggnämnden

RS § 91 **Ändring av styrande dokument för Grönt Centrum**

Ärendenummer: RS 2023/274
Paragraf föregående instans: AU § 70

Regionstyrelsens förslag till regionfullmäktige

- Reviderad bolagsordning för bolaget antas som gällande från nästa beslutande bolagsstämma.
- Reviderat aktieägaredirektiv för bolaget antas som gällande från nästa beslutande bolagsstämma.
- Reviderat aktieägaravtal mellan Hushållningssällskapet Gotland, 262000-0089, Lantbrukarnas Ekonomiska AB, 556032-9269, Tillväxt Gotland, 802439-4416 samt Region Gotland, 212000-0803 antas som gällande från nästa beslutande bolagsstämma.

Sammanfattning

Bakgrunden till revideringen av dokumenten är att, under 2022 köpte Tillväxt Gotland 50 stycken aktier i Gotland Grönt Centrum AB av Region Gotland enligt RF § 38, 2022-03-28.

Gotland Grönt Centrum AB (GGC AB) startade sin verksamhet den 1 januari 2015. Den 1 januari togs verksamhet samt gårdens och konferensverksamhetens personal över från Region Gotland. Den 1 juli 2015 togs även lärarpersonalen över från Wisbygymnasiet.

Verksamheten har bedrivits på ett framgångsrikt sätt med fördubblat antal gymnasieelever inom naturbruk, flera årligen återkommande vuxenutbildningar, flera pågående utvecklingsprojekt till gagn för hela Gotland, ett fördubblat antal företag och organisationer på området samt ett viktigt kluster och mötesplats för de gröna näringarna, liksom för hela mat- och livsmedelssystemet.

Bolaget ägs av nedanstående fyra parter med den procentuella fördelning som framgår nedan:

Hushållningssällskapet Gotland	55 %
Lantbrukarnas Ekonomi AB	5 %
Tillväxt Gotland	5 %
Region Gotland	35 %

Bedömning

Regionstyrelseförvaltningen bedömer att reviderade dokument stärker samarbetet och samsynen om hur utseendet på styrelsen och fortsatt arbete ska bedrivas.

Ärendets behandling under mötet

Ordförande ställer proposition på arbetsutskottets förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Förslag till reviderad bolagsordning för Gotland Grönt Centrum AB 2023

Förslag till reviderat aktieägar direktiv GGC AB 2023

Förslag till reviderat aktieägaravtal 2023 mellan Hushållningssällskapet

Gotland, 262000-0089, Lantbrukarnas Ekonomiska AB, 556032-9269, Tillväxt
Gotland, 802439-4416 samt Region Gotland, 212000-0803

Mötesanteckningar ägarmöte Gotland Grönt Centrum AB, 2022-11-29

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse daterad 2023-02-06

Skickas till

Gotland Grönt Centrum AB

Hushållningssällskapet Gotland

Lantbrukarnas Ekonomiska AB

Tillväxt Gotland

Regionstyrelseförvaltningen

RS § 92

Motion. Stärk GotlandsHem genom att ha ledamöter i styrelsen med professionell kompetens

Ärendenummer: RS 2022/2049

Paragraf föregående instans: AU § 71

Regionstyrelsens förslag till regionfullmäktige

- Motionen avslås.

Reservation

Johan Malmros (C), Eva Ahlin (C) och Fredrik Gradelius (C) reserverar sig till förmån för Johan Malmros yrkande.

Sammanfattning

Eva Nypelius och Johan Malmros (C) har i en motion föreslagit att AB GotlandsHems bolagsordning ska reglera att i bolagets styrelse ska ingå minst två ledamöter och två suppleanter med affärs- eller branschmässig kompetens.

Av 10 kap. 3 § kommunallagen följer att regionfullmäktige ska utse samtliga styrelseledamöter i regionens helägda aktiebolag. Regionfullmäktige kan enligt p. 29 aktieägarpolicyen välja ledamöter med representanter från de politiska partierna eller ledamöter som tillför branschkompetens eller annan fackkompetens. Valberedningen ska enligt 40 § fullmäktiges arbetsordning lägga fram förslag i alla valärenden som fullmäktige ska behandla med undantag av valen av fullmäktiges presidium, valberedning eller fyllnadsval som inte är ordförandeval. Av 8 § AB GotlandsHems bolagsordning framgår att styrelsen ska bestå av minst fem och högst sju ledamöter samt minst fem och högst sju suppleanter.

Det finns givetvis ett värde i ökad kunskapsstyrning, och det finns därför redan idag möjlighet för partierna och valberedningen att nominera och för regionfullmäktige att välja fackkompetenta ledamöter. Det kräver i sin tur att partierna är tydliga inför sina kandidater med vad som krävs i och av en bolagsstyrelse. Att införa formella kompetenskrav i bolagsordningen skulle emellertid i praktiken kunna vara svårt att efterleva och kontrollera, inte minst då olika erfarenheter kan behöva vägas mot varandra. En reglering av kompetensfrågan i just bolagsordningen bedöms därför inte som ändamålsenlig. Motionen föreslås därmed avslås.

Ärendets behandling under mötet

Johan Malmros (C) yrkar bifall till motionen.

Ordförande ställer proposition på arbetsutskottets förslag och Johan Malmros yrkande och finner att arbetsutskottets förslag bifalls.

Johan Malmros (C), Eva Ahlin (C) och Fredrik Gradelius (C) anmäler reservation till förmån för Johan Malmros yrkande.

Beslutsunderlag

Motion 2022-12-12

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2023-02-06

Skickas till

Motionären

RS § 93 Motion. Underlätta för lastcyklar

Ärendenummer: RS 2020/1050
Paragraf föregående instans: AU § 72

Regionstyrelsens förslag till regionfullmäktige

- Regionstyrelsen beslutar att avslå motionens yrkande att ”Trafik med lastbilar begränsas i Visby innerstad till en kortare tid per dygn”.
- Regionstyrelsen beslutar att motionens yrkande att ”I samråd med intresserade transportörer gå igenom vilka förändringar som behöver göras för att underlätta cykeltransporter när det gäller gångbanor, cykelbanor och var man får och inte får cykla i Visby” ska anses besvarat.

Sammanfattning

Saga Carlgren med flera från Vänsterpartiet har i en motion daterad 2020-06-15 yrkat att ”Trafik med lastbilar begränsas i Visby innerstad till en kortare tid per dygn” och ”att i samråd med intresserade transportörer gå igenom vilka förändringar som behöver göras för att underlätta cykeltransporter när det gäller gångbanor, cykelbanor och var man får och inte får cykla i Visby.” Förslagen motiveras av att Visby innerstad är trång och inte byggd för transporter med lastbil. Istället lyfts el-assisterade lastcyklar fram som ett lämpligt alternativ.

Teknikförvaltningen har kontaktat ett antal företag som skulle beröras om motionens yrkanden genomfördes, för att få deras utlåtanden. Yttranden har inkommit från Visby Centrum, Keges och Immenco Gotlandsgrossisten och den sammanlagda bedömningen är att lastbilstransporter inte kan ersättas av lastcyklar och att det inte är motiverat att begränsa tiden lastbilstrafik är tillåten i innerstaden. Avseende möjligheten att cykla i Visby innerstad har en översyn av enkelriktade gator genomförts och resulterat i fler dubbelriktade gator. Vidare finns idag bara ett fåtal ställen i innerstaden där det inte är tillåtet att cykla. Tekniska nämnden behandlade ärendet 2023-02-21, § 50, och beslutade att avslå motionens yrkande om tidsbegränsning för lastbilstransporter och att anse motionens andra yrkande besvarat.

Bedömning

Bedömningsavsnittet baseras på tekniska nämndens beslut 2023-02-21, § 50.

Det är idag ett fåtal ställen i innerstaden där cykel inte får framföras. I de fall det råder förbud mot fordonstrafik beror det oftast på att det är mycket smalt, stor höjdskillnad eller att det finns trappor. En översyn av de enkelriktningar som finns i innerstaden har genomförts vilket fått till följd att ett antal enkelriktningar har tagits bort. Syftet med att implementera dubbelriktning på gatorna är att minska mängden genomfartstrafik. Det blir i sin helhet en säkrare trafikmiljö för samtliga trafikanter då hastigheten hålls nere och

färdvägen kortas. Åtgärden följer Visbys världsarvstrategi som säger att trafikmiljön ska förbättras både ur ett miljö- och bevarandeperspektiv samt för de oskyddade trafikanterna som går, cyklar, åker moped och de barn som lever och vistats i innerstaden.

Teknikförvaltningen har hört näringslivet i frågan om leveranser i Visby innerstad och yttranden har inkommit från Visby Centrum, Keges och Immenco Gotlandsgrossisten. Logistiktekniska förutsättningar tillsammans med livsmedelskrav lyfts fram som de främsta faktorerna när det kommer till transportval. Enstaka leveranser med lastcyklar skulle vara möjligt i teorin, men personaltillgång/kostnad påverkar genomförbarheten. Gällande frågan om att begränsa tiden för lastbilstrafik i innerstaden lyfter man fram behovet hos kunderna och deras förutsättningar när det kommer till lagerhållning. Inleveranstiden till de egna lagren för att kunna erbjuda dagsfärska produkter har även det inverkan på möjligheten att göra leveranser under ett begränsat tidsintervall. Eventuella köbildningar ses som en risk om alla skulle behöva göra sina leveranser under samma tidsintervall. Det framkommer av yttrandena att näringslivet gör sitt yttersta för att minimera antalet leveranser i innerstaden redan idag och att man tillsammans försöker styra att tunga transporter görs på morgonen. Fortsatta samtal kring transporter i innerstaden välkomnas.

Utifrån gällande trafikregleringar anses det inte finnas något som hindrar transportörer att leverera med el-assisterade lastcyklar i innerstaden. Att göra undantag för cyklar och tillåta att de körs mot enkelriktning finns inget lagstöd för och kan därför inte införas. Det finns enligt teknikförvaltningens bedömning, i dagsläget inte motiv att begränsa leveranstiden för lastbilar i innerstaden. Regionstyrelseförvaltningen gör ingen annan bedömning.

Mindre el-assisterade fordon så som till exempelvis lastcyklar kommer säkert ha en roll i omställningen till fossilfrihet och transporteffektivitet. Teknikutvecklingen och ett allt mer digitaliserat samhälle omformar transport- och logistiksystemet och här behöver Region Gotland tillsammans med näringslivet jobba för att hitta lösningar som är anpassade efter Gotlands förutsättningar.

Ärendets behandling under mötet

Saga Carlgren (V) yrkar att motionen ska bifallas.

Ordförande ställer proposition på regionstyrelseförvaltningens förslag och Saga Carlgrens yrkande och finner att regionstyrelseförvaltningens förslag bifalls.

Beslutsunderlag

Regionstyrelseförvaltningen tjänsteskrivelse Lastcyklar daterad 2022-02-21

Tekniska nämnden 2023-02-21, § 50

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2023-02-21

Skickas till
Motionären

RS § 94

Val. Mälardalsrådet - Politisk grupp för fördjupat tematiskt arbete under 2023-2024

Ärendenummer: RS 2023/9

Regionstyrelsens beslut

- Oscar Lindster (S) nomineras som representant till Mälardalsrådet - Politiks grupp för fördjupat tematiskt arbete under 2023-2024.
- Mariett Nickande (M) nomineras som representant till Mälardalsrådet - Politiks grupp för fördjupat tematiskt arbete under 2023-2024.
- Saga Carlgren (V) nomineras som representant till Mälardalsrådet - Politiks grupp för fördjupat tematiskt arbete under 2023-2024.

Ärendets behandling under mötet

Regionstyrelsen har att nominera tre (3) platser till politiks grupp för fördjupat tematiskt arbete under 2023-2024.

Oscar Lindster (S), Mariette Nicander (M) samt Saga Carlgren nomineras som representant i Mälardalsrådet - politisk grupp för fördjupat tematiskt arbete under 2023-2024.

Ordförande ställer proposition på inkomna nomineringar och finner at de bifalls.

Skickas till

kansliet@malardalsrådet.se

RS § 95 Anmälan av delegationsbeslut

Sammanfattning

Till handlingarna lades med stöd av delegation följande fattade beslut:

- Anställnings-information/avtal 2022-12-16 tf regiondirektör.
- Förändring i attestförteckning för regionstyrelseförvaltningen 2023, Med stöd av regionstyrelsens beslut 2022-12-14, § 399, 2023-03-20.
- Kultur- och fritidsavdelnings ärenden till regionstyrelsen 2023-01-18 - 2023-03-13.
- Serveringstillstånd 2023-02-14 - 2023-03-13.
- Bisyslor regionstyrelseförvaltningen 2023-01-21 - 2023-03-20.
- Delegationsbeslut anställningar regionstyrelseförvaltningen 2023-01-21 - 2023-03-20.
- Delegationsbeslut, personalärenden regionstyrelseförvaltningen 2023-01-01 - 2023-03-20.
- Fullmakt Föreningsstämma ICLD 2023-04-26.

RS § 96

Information. Vissa inkomna handlingar

Sammanfattning

Till handlingarna lades följande inkomna handlingar:

- Protokoll Pensionärsrådet 2023-03-02, RS 2023/82.
- Missiv Granskning av insyn i verksamheter på entreprenad, RS 2023/502.
- Revisionsrapport Granskning av insyn i verksamheter på entreprenad, RS 2023/502.
- Sveriges enda ö-region får gå före i energiomställningen – utan pilotuppdrag som stöd från regeringen, RS 2023/851.

RS § 97

Fördjupning. Arbetsgivarfrågor

Sammanfattning

Ärendet utgår, regionstyrelsen har redan fått information i arbetsgivarfrågan.

RS § 98 **Regiondirektörens information**

Sammanfattning

Regiondirektör Torsten Flemming informerar om.

- Personalärenden.
- Projekt startas i samverkan mellan Region Gotland och det lokala aktörerna i Slite för ökad samhällsutveckling.
- Region Gotland har nyligen lämnat in en ansökan till Småland och Öarna.
- Energimyndigheten fick i uppdrag av den föregående regeringen att möjliggöra för Gotland att bli en pilot för ett hållbart energisystem, enligt målen för energisystemet i Sverige år 2040. Det gemensamma uppdraget med Energimyndigheten avslutas nu, innan det gått i mål.

RS § 99 **Val. Sveriges fiskekommuner**

Regionstyrelsens beslut

- Sara Vilhelmsson (M) utses till representant i Sveriges fiskekommuner.
-

Ärendets behandling under mötet

Regionstyrelsen har att utse en representant till Sveriges fiskekommuner.

Sara Vilhelmsson (M) nomineras till representant i Sveriges fiskekommuner.

Ordförande ställer proposition på inkommen nominering och finner att den bifalls.